

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 119. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359590384/facsimile.pdf> (tilgået 12. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Konsulatet blev landsforvist af det Diktatur, som Friheden var udmundet i. Men det er intet Under, at et Slør, vævet af Væmod og Tungsind, tidligt udbredte sig over hendes livlige Sind. Til Talleyrand, hvis Navn hun i sine Velmagtsdage havde faaet slettet af Forvisningslisten, men som var for utaknemmelig til senere at forsøge paa Gengæld, skriver hun i Slutningen af et Brev: «Farvel, er De lykkelig? trænger De med en saa overlegen Aand ikke ned til Grunden af Alt, det vil sige til Ulykken?» og i *Corinna* lader hun Heltinden sige, hvad hun selv ofte sagde: «Af alle de Evner, jeg har modtaget af Naturen, er Evnen til at lide den eneste, jeg har udviklet helt.»

Hun naaede imidlertid, aandeligt sund som hun var, i Aarenes Løb til et lysere Livssyn. En kvindelig Slægtning af hende, der har kendt hende nøje, skriver herom: «Maaske var der en Tid, da Livet, Døden, Melankolien, den lidenskabelige Selvopofrelse spillede en altfor stor Rolle i hendes Samtaler. Men da disse Udtryk som en Smitte udbredte sig i hele hendes Kres, ja endog var nær ved at blive Talemaader blandt Tyendet, fik hun en dødelig Lede ved dem.»*) Hun formaaede at arbejde sig ud af det Aandsstade, paa hvilket saa mange af hendes franske Samtidige blev staaende.

Og dette var overhovedet et Grundtræk hos hende; hun udviklede sig kritisk i det 19de Aarhundredes Aand og Retning. Hun var oprindeligt et rent Pariserbarn uden nogen levende Sans for Naturskønhed. Da man efter hendes første Flugt fra Paris første Gang viste hende Genfersøen, udbrød hun i sin Hjemve: «Hvor meget smukkere var ikke Rendestenen i Rue de Bac!» Og ikke mange Aar efter skildrede hun med de varmeste Farver i *Corinna* Italiens Natur. Hun var fra først af helt forelsket i Paris, der i hendes Øjne atter var Civilisationen. Og det blev hende, der før nogen Anden gav Franskmændene Blik for de andre europæiske Folkeslags Ejendommeligheder og Fortrin. Thi hun besad den egenlige kritiske Begavelse, den: uafbrudt at udvide sin Aand, forøge sin Modtagelighed, tilintetgøre sine Fordomme i Væksten og saaledes stadig holde sig redebon til at forstaa.

Deri laa den Tiltrækning, hun udøvede, og deri laa det, at

*) Mme Necker de Sanssure: *Notice sur le caractère et les écrits de Mme de Staël*. S. 358.